

ת"פ 18677/05/21 - מדינת ישראל נגד אליהו ארוש

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 18677-05-21 מדינת ישראל נ' ארוש (עציר)

בפני בעניין:	כבוד השופט דרור קלייטמן המאשימה	מדינת ישראל באמצעות ב"כ עו"ד דפנה גסנר- פרקליות מחוז מרכז
נגד הנאשם		אליהו ארוש באמצעות ב"כ עו"ד רועי לנג

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן, **ב-38 אישומים**, בביצוע עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות בהתאם לסעיף 415 סיפא לחוק העונשין, תשל"ז 1977 והונאה בכרטיס חיוב בנסיבות מחמירות בהתאם לסעיף 17 סיפא לחוק כרטיסי חיוב (2 עבירות). (יש לתקן)
2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, החל מחודש מאי 2019 ועד ליום 22.4.21 ב-38 הזדמנויות שונות, הגיע הנאשם לסניפים שונים של בנקים בערים שונות במרכז הארץ, במטרה לגנוב את כספם של קשישים שהגיעו לאותם סניפי בנקים על מנת לבצע פעולות באמצעות מכשיר "כספומט".
3. בכל אחת מההזדמנויות פעל הנאשם בשיטה קבועה, במרמה ובתחכום, תוך שהוא מנצל את תמימותם של הקשישים ופערי הכוחות המובנים בינו לבינם.
4. בכל אחת מההזדמנויות החזיק הנאשם בידו השמאלית מעטפות להפקדת מזומנים והמתין שהקשיש או הקשישה ייגשו לכספומט לבצע פעולה או אז ניגש אליהם הנאשם, בעודו נצמד אליהם בכוח ובאצטלה לפיה הוא מבקש לסייע להם, והסתיר את מסך הפעולות של הכספומט באמצעות המעטפות שהחזיק בידו. במרבית המקרים ביצע הנאשם באותו זמן פעולה של משיכה מהכספומט בלי שהקשישים ישימו לב לכך, ונטל את שטרות הכסף מהכספומט באמצעות ידו השמאלית, בעודו מסתיר אותם מתחת למעטפות שהחזיק

באותה יד. מיד לאחר נטילת הכסף, אמר הנאשם לקשישים כי הכספומט אינו תקין ולכן פעולת משיכת הכסף לא בוצעה. הנאשם רצה לגבות אמירה שקרית זו כלפי הקשישים ועל כן לחץ לחיצות אקראיות על לחצנים שונים בכספומט במטרה להציג מצג שווא לפיו הכספומט אינו תקין.

5. בחלק מהמקרים, לאחר שהנאשם הסתיר מהקשישים את מסך הפעולות באמצעות המעטפות, נטל את כרטיס האשראי שלהם מבלי שישימו לב לכך, הלך לכספומט סמוך ומשך ממנו כסף באמצעות כרטיס האשראי של הקשישים. לאחר מכן, השיב את כרטיס האשראי לקשישים באצטלה לפיה סייע להם להוציא אותו מהכספומט ש"בלע" אותה בעת ביצוע הפעולה הקודמת.

6. במרבית מהמקרים חבש הנאשם לראשו פאה נכרית או כובע וכן נשא תיק על גבו, וזאת במטרה להסתיר את זהותו.

7. לא ראיתי צורך לפרט כל אישום ואישום שכן ניתן לתמצת את התמונה בטבלה שלהלן:

מספר אישום	מועד ביצוע העבירה	סכום הכסף שנטל הנאשם	קורבן העבירה	שנת לידה
1	12.5.19	₪ 4,000	י.ס.	1946
2	9.7.19	₪ 1,000	י.ל.	1930
		₪ 5,000		
3	13.10.19	₪ 1,000	ו.ל.	1950
4	3.11.19	₪ 6,000	ר.מ.	1939
5	3.11.19	₪ 6,000	ב.ש.	1944
6	17.11.19	₪ 1,000	ט.פ.	1945
7	15.12.19	₪ 4,000	ר.ב.	1938
		₪ 1,000		
8	23.12.19	₪ 6,000	נ.ל.	1943
9	8.1.20	₪ 6,000	ג.ב.	1948
10	26.1.20	₪ 2,000	ש.ק.	1933
11	30.1.20	₪ 2,000	ש.י.	1934
12	2.3.20	500 דולר	צ.ע.	1950
		אמריקאי (₪ 1,755)		
13	4.3.20	₪ 6,000	ר.י.	1936
14	3.5.20	₪ 8,000	ת.ה.	1945
15	24.5.20	₪ 5,000	ק.א.	1950
16	14.6.20	₪ 5,000	צ.ש.	1940
17	1.7.20	₪ 3,000	ר.מ.	1953
18	27.7.20	₪ 3,000	א.ש.	1943
19	2.8.20	₪ 8,000	צ.ח. ביצע פעולה עבור ב.ח.	1935

1937	פ.ס	₪ 3,000	30.8.20	20
1952	ר.ש	₪ 5,000	7.10.20	21
1938	ל.א	₪ 3,000	13.10.20	22
1935	מ.מ	₪ 3,000	27.10.20	23
1949	י.ב	₪ 6,000	15.11.20	24
1948	פ.א	₪ 3,000	19.11.20	25
1951	ק.ב	₪ 6,000	2.12.20	26
1947	א.א	₪ 6,000	13.12.20	27
1947	א.נ	₪ 3,000	20.12.20	28
1944	ר.פ	₪ 3,000	28.12.20	29
1948	ל.י	₪ 6,000	3.1.21	30
1946	ז.ש	₪ 4,000	21.1.21	31
1936	ק.א	₪ 4,000	1.2.21	32
1936	מ.מ	₪ 4,000	9.2.21	33
		₪ 4,000		
1941	ר.ל	₪ 6,000	3.3.21	34
1936	ז.ב	₪ 6,000	8.3.21	35
1958	ד.א	₪ 3,000	16.3.21	36
1943	ד.ס	₪ 800	7.4.21	37
		₪ 2,000		
1941	פ.ז	₪ 5,000	19.4.21	38

8. סך הכל נטל הנאשם מן הקשישים במרמה סך של **₪ 164,355**.

9. כלל הקשישים קיבלו החזר כספי מלא למעט הקשישים המופיעים באישומים: 2, 6, 19 ו-26.

10. הנאשם הודה במסגרת הסדר הטיעון בעובדות כתב האישום המתוקן ללא הסכמות עונשיות.

טיעונים וראיות לעונש

11. ב"כ המאשימה, עו"ד דפנה גסנר, הגישה גיליון הרשעות קודמות (ת/1) וכן גזר דין בו מאסר מותנה בן 3 חודשים (ת/2). הצביעה על הערכים המוגנים אשר נפגעו כתוצאה מהעבירות שביצע הנאשם והם הפגיעה בציבור הקשישים חסר האונים והמתלוננים בפרט, שלום הציבור, בטחונו וזכותו הקניינית. טענה כי הנאשם ניצל את גילם, חולשתם, חוסר האונים של הקשישים והאמון שנתנו בו כאשר אמר שרצונו לסייע להם. הפנתה להתייחסות בית המשפט העליון בעניין ניצול קשישים לפיה: "חובתה של החברה לדאוג לרווחת קשישים, יש וראוי להגן עליהם מפני אנשים חסרי מצפון לבל ינצלו את קשישותם ויגרמו להעברת רכושם לידיהם על ידי פיתוח תלות, השפעה בלתי הוגנת וכיוצא בזה והותירם חסרי כל". טענה כי הפגיעה הינה ברף הגבוה מאחר והפגיעה לא נמדדת רק בסכומי הכסף שגזל אלא גם בזכות הקורבנות הקשישים. באשר לנסיבות אשר קשורות לביצוע העבירה, טענה כי הנאשם פעל באמצעות שיטה קבועה באופן ערמומי

ובתחכום, הוא המבצע הבלעדי ופוטנציאל הנזק גדול. הנאשם פנה לקשישים בידיעה שהינם בגדר טרף קל וכך פעל במשך כשנתיים, בלי לגלות חמלה תוך פגיעה בביטחונם. הפנתה לפסיקה ועתרה לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 5 ל-8 שנות מאסר לצד ענישה נלווית הכוללת מאסר מותנה, קנס ופיצוי בגובה מלוא הסכום לארבעת הקשישים שלא פוצו. באשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, טענה כי הנאשם הודה, נטל אחריות וחסך זמן שיפוטי יקר והעדת הקשישים. מנגד, טענה כי הנאשם פעל במרמה שיטתית ולחובתו 18 הרשעות קודמות במגוון עבירות אשר ריצה בגיןן מאסרים ממושכים בפועל. ביקשה למקם את עונשו בחלקו האמצעי של המתחם העונשי שהוצע.

12. ב"כ הנאשם, עו"ד רועי לנג, טען כי הנאשם הודה במיוחס לו בהזדמנות הראשונה מול חוקריו וזו הסיבה שכתב האישום המתוקן משקף את כלל המעשים שביצע. עוד טען כי הפסיקה שהוצגה על ידי ב"כ המאשימה, אינה רלוונטית לענייננו ואין לגזור ממנה גזרה שווה למקרה זה. סבור כי מדובר באירועים שונים בעשרות מונים מבחינת הנסיבות, סכומי הכסף, התחכום ופרקי הזמן. טען להעדר תחכום והוסיף כי הקורבנות פוצו על ידי הבנקים השונים. הציג לבית המשפט חוות דעת שהוכנה על ידי מומחה מטעם ההגנה אודות הנאשם מאת מדריך בפסיכותרפיה ובפסיכודיאגנוסטיקה (נ/1). הפנה לרישום הפלילי של הנאשם וטען כי אכן הרישום נושא הרשעות קודמות אך מדובר בנאשם שבעניינו הופסקו הליכים ובמהלך חייו אושפז בבתי חולים פסיכיאטריים. ביקש לתת את המשקל המרבי להודאת הנאשם שכן חסך זמן שיפוטי יקר אשר כלל העדת 38 מתלוננים וטען כי הפגיעה בקשישים מצומצמת שכן האירועים אירעו במשך מספר דקות בלבד. הסנגור הצביע על נסיבותיו האישיות הקשות של הנאשם אשר הוצא בגיל צעיר מביתו וגדל במשפחת אומנה, אובחן בגיל צעיר ושוחרר מצה"ל על רקע נפשי. באשר למתחם העונש ההולם, הפנה לפסיקה ועתר למתחם הנע בין 12 ל- 32 חודשי מאסר וביקש למקם את עונשו בשליש התחתון של המתחם שהוצע.

13. הנאשם ניצל את זכות המילה האחרונה באומרו: "אני מאוד שמחתי לשמוע את כיוון המאשימה אבל רוצה לומר דבר אחד. מה שהיא אמרה היא אמרה אבל חצי ממה שאמרה הולך למס הכנסה. יש דברים שלא סיפרה. דברים שלא רואים מכאן ולא שומעים משם, במה אמיין? במה שלא ראיתי? מי כמוני יודע בשעת המעשה מה קרה והיא לא היתה נוכחת. לכן לקחתי אחריות על כל המעשים גם אצל השופט דניאלי וגם במשטרה וגם אצל כבודו במקומו מונח. לוקח חרטה מלאה וצער על המעשים. אני מפנה למה שהפנו כלפי". גנב שגונב לא עברין אלא אחד שהולך לקנות סם זה עברין. אני מביע חרטה ומסכים למה שאמרה".

מתחם הענישה

14. הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מהעבירות אותן ביצע הנאשם הינם, השמירה על רכוש הזולת וזכויותיו הקנייניות, שלום הציבור והסדר הציבורי. פגיעה זו נכונה כלפי כל אדם, אולם בעניינינו מדובר בפגיעה חמורה שבעתים, מאחר והנאשם בחר לבצע את העבירות דווקא כלפי ציבור קשישים, כאשר הוא מנצל את חולשתם ואת העובדה כי הם מתמצאים פחות בשימוש באמצעים דיגיטליים, כך גם האפשרות המצויה בכוחם להתנגד למעשיו פחותה.

15. הפגיעה אינה מתבטאת אך בנזק הישיר שנגרם, אלא באובדן האמון של קורבנות העבירה וכלל ציבור הקשישים שנחשף לעבירות מעין אלו. אמון זה נדרש על מנת שציבור זה יוכל לפנות לאחרים בסיוע ועזרה ולא יחשוש כל העת ויחיה בפחד מפני אלו הקמים לנצל את מצבו.

16. מדובר ברף פגיעה גבוה בערכים החברתיים, הן לנוכח העובדה כי הנאשם תר אחר "טרף קל" למעשיו, והן לנוכח היקף הפגיעה והכמות הגדולה של קורבנות העבירה.

17. אחד ממבחניה הבסיסיים של חברה מתוקנת הוא רצונה ויכולתה להגן על ציבור הקשישים החיים בה. מדרך הטבע, ציבור זה חלש יותר בתחומים מסוימים ועל החברה באמצעות רשויותיה, לרבות הרשות השופטת, לנקוט במירב הכלים המצויים בידה על מנת לתת סיוע, ובעת הצורך מגן לאוכלוסייה זו.

18. התורה בספר ויקרא, פרק י"ט, מפרטת שורה של ציוויים העוסקים בדרך בה על חברה תקינה להתקיים, ומצווה " **מפני שיבה תקום, והדרת פני זקן**". מיד לאחר מכן באותו פסוק נאמר: " **ויראת מאלוהיך, אני ה'**". האל מציב את עצמו כמגינם של הקשישים, ומחובתנו לפעול בדרך זו.

19. בכלל הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה, שקלתי את הנזק שנגרם לנפגעי העבירה, אשר גם אם פוצו על הנזק הכלכלי הישיר, הרי שכפי שתואר לעיל, נגרם להם נזק באמון בשימוש באמצעים אלקטרוניים ודיגיטליים כאלו ואחרים וכן באפשרות לקבל סיוע מאחרים בעת שהם נדרשים לו. המדובר בעבירות מתוכננות, שהתבצעו תוך שימוש בשיטה קבועה ותחכום. מספר הנפגעים רב. העבירות התבצעו על פני תקופה של שנתיים, אין מדובר בדחף רגעי אלא פעולה מתוכננת ומתמשכת, כאשר הנאשם לא עצר בשום שלב, והמשיך לפגוע פעם אחר פעם בקשישים נוספים. הסכום שנגנב על ידי הנאשם מהקשישים הגיע להיקף של למעלה מ־164,000 ₪. כלל הפעולות בוצעו על ידי הנאשם עצמו, ביוזמתו ובביצועו, כך שכלל השלל הגיע אליו בלבד, ללא צורך בחלוקה עם אחרים.

20. באשר למדיניות הענישה, הצביעו הצדדים על פסיקה רבה, הן בתחומי המרמה והן עבירות שבוצעו כלפי קשישים. אפנה מתוכם למספר פסקי דין רלוונטיים, דווקא אלו שעסקו בעניינם של קשישים:

א. ת"פ 23999-01-14 מדינת ישראל נ' נומה (15.6.14), הנאשם הורשע בביצוע עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ועבירות נוספות, לרבות שבועת שקר ושיבוש מהלכי משפט, בגין קבלת כספים מקשישה שסברה כי הנאשם יפעל עבורה בעניינים שונים ומסרה לו סכום של כ- 760,000 ₪. בית המשפט קבע מתחם לכלל עבירות המרמה שנע בין 4-7 שנות מאסר, והשית על הנאשם 5 שנות מאסר.

ב. עפ"ג 13859-01-15 אריק עטל נ' מדינת ישראל (12.3.15), הנאשם הורשע בקשירת קשר לפשע וביצוע עבירות כלפי קשישים בצוותא עם שותפתו לעבירות, ב-16 מקרים שונים. השניים נהגו להיכנס לבתי הקשישים בתאונות שונות, בין היתר בהציגם עצמם כעובדי הביטוח הלאומי, גנבו ארנקים ועשו שימוש בכרטיסי האשראי לצורך רכישות. בית המשפט השית עליו 42 חודשי מאסר ואילו על שותפתו הוטלו 36 חודשי מאסר. ערעור על חומרת העונש נדחה.

ג. רע"פ 6388/21 פלוני נ' מדינת ישראל (4.10.21), המבקש הורשע על פי הודאתו ב-24 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, 13 עבירות של ניסיון קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עבירה של התחזות, עבירה של גניבת כרטיס חיוב, 37 עבירות של הונאה בכרטיס חיוב בנסיבות מחמירות וכן 8 עבירות של מידע כוזב או פלט כוזב. במסגרת עבודתו נהג המבקש להסיע קשישים באמבולנס מביתם לבתי חולים ובחזרה. במהלך עיסוקו עשה שימוש בכרטיסי האשראי של הקשישים אותם נהג להסיע או של מקורביהם. ביצע את העבירות באמצעות שימוש ביישומן דיגיטלי, משיכות כספים מכספומט וביצוע בכרטיס אשראי, בסך כולל של כ-43,000 ₪. בית המשפט השלום קבע כי מתחם עונש הולם נע בין 18 ל-48 חודשי מאסר, ובגדרו הטיל 30 חודשי מאסר בפועל וכן פיצויים בסכום שולל של 50,000 ₪. בית המשפט המחוזי העמיד את תקופת מאסרו על 26 חודשים. בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות ערעור.

ד. ת"פ 6028/07 מדינת ישראל נ' ללוש (26.12.07), על הנאשם העיקרי נגזרו 7 שנות מאסר בגין פרשה חמורה של "מעשי עוקץ" על ידי הוצאה במרמה ובגניבה כרטיסי אשראי מקשישים. על קטין, שעברו הפלילי נקי אשר נטל חלק בביצוע העבירות, נגזרו 4 שנים במעון נעול.

ה. רע"פ 1569/11 עמיקם כוכבי נ' מדינת ישראל (23.10.12), מדובר ב-51 אישומים שהרקע הוא

התפרצות לבתי קשישים, גניבת כספיהם וכרטיסי חיוב וביצוע הונאות בכרטיסי חיוב וכן קבלת דבר במרמה, עבירה אחת של איומים ועבירה אחת של תקיפה סתם. נגזרו על הנאשם 9 שנות מאסר בפועל, בנוסף לעונש מאסר מותנה שהופעל. ערעורו של הנאשם על חומרת העונש נדחה וכך גם בקשת רשות ערעור.

21. אין מקרה דומה למשנהו, הן במספר הנפגעים, אופיים, סכום הכסף שנגנב, האמצעים לביצוע העבירה. אין דין התפרצות לתוך דירת הקשיש כמעשה שנעשה ברשות הרבים וכו'. יש לבחון כל מקרה לנסיבותיו.

22. **לנוכח האמור לעיל, הגעתי למסקנה כי בנסיבות העבירות המתוארות בכתב אישום זה, מתחם הענישה נע בין 3-6 שנות מאסר לצד ענישה נלווית.**

גזירת העונש

23. בכלל הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, שקלתי לחומרא את עברו הפלילי של הנאשם. הכולל 15 הרשעות קודמות וכן 3 הליכים בהם נקבע כי הנאשם אינו כשיר לעמוד לדין בשל מחלת נפש, אשר עניינם בעבירות רכוש, מרמה ואלימות. הרשעות אלו מתפרשות על פני שנים רבות, משנת 1984. בגין הרשעות אלו ריצה הנאשם, בין היתר, מאסרים בפועל ואף לתקופות ממושכות. בעת ביצוע העבירות היה תלוי ועומד מעל הנאשם מאסר על תנאי. עינינו הרואות כי ענישתו עד עתה וכן מע"ת שהיה תלוי ועומד, לא הרתיעו אותו די מלחזור ולבצע עבירות.

24. מעשיו של הנאשם מחייבים גמול הולם, כך גם את הרתעת הרבים, ולנוכח המפורט לעיל, אף את הרחקתו של הנאשם מהחברה לתקופה ממושכת לנוכח מסוכנותו לציבור.

25. לקולא, שקלתי את הודאתו של הנאשם ונטילת אחריות. חיסכון זמן שיפוטי רב ובעיקר חיסכון בצורך בהעדת עדים רבים, רובם אנשים קשישים, שעצם הבאתם לבית המשפט יכולה הייתה להוות מעמסה ממשית עליהם. התחשבתי אף בנסיבות חייו כפי שמתוארות בין היתר בדו"ח שהוגש לבית המשפט, ועליהם אף ניתן ללמוד מכך שמספר הליכים פליליים שננקטו נגדו בעבר, הופסקו בשל מחלת נפש. עוד לציין כי מרביתם המוחלט של נפגעי העבירה קיבלו את כספם חזרה מהבנק.

26. **אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:**

א. 4 שנות מאסר בפועל.

ב. הפעלת מאסר על תנאי בן 3 חודשים שהוטל על הנאשם בת"פ 51717-04-17, במצטבר לעונש שהוטל עליו בסעיף א'. כך שבסך הכול ירצה הנאשם עונש מאסר בפועל בן 51 חודשי מאסר, החל מיום מעצרו בתאריך 2.5.21.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך שלש שנים מיום שחרורו ממאסרו. התנאי יופעל במידה ויעבור הנאשם כל עבירת רכוש או עבירת מרמה.

ד. הנאשם יפצה את קורבנותיו באישומים 2, 6, 19 ו- 26, כדלקמן:

1. י.ל - 6,000 ₪.

2. ט.פ - 1,000 ₪.

3. ב.ח - 8,000 ₪.

4. ק.ב - 6,000 ₪.

הפיצוי ישולם בתוך 120 יום מהיום.

המאשימה תעביר למזכירות את פרטי המתלוננים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז- לוד בתוך 45 יום

ניתן היום, י"א אלול תשפ"ב, 07 ספטמבר 2022, בהעדר הצדדים.